

Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας

Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης – Δομή «ΓΕΦΥΡΑ»

Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας

*«Έρευνα στο Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) της
Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας»*

Λαμία, Ιούνιος 2025

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

Συνοτομογραφίες – Ακρωνύμια	4
Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης.....	4
Εισαγωγή.....	5
Κεφάλαιο 1ο: Θεωρητικό και Θεσμικό Πλαίσιο.....	5
1.1. Γήρανση του Πληθυσμού και Κοινωνικές Προκλήσεις	5
1.1.1. Κοινωνικές και Υγειονομικές Ανάγκες των Ηλικιωμένων	6
1.1. Ο Ρόλος των Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)	6
1.1.1. Ορισμός και Σκοπός Λειτουργίας των ΚΗΦΗ.....	6
1.1.2. Υπηρεσίες που Παρέχονται από τα ΚΗΦΗ.....	7
1.2. Νομικό και Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας	7
1.2.1. Χρηματοδότηση και Προγραμματικά Πλαίσια.....	7
Κεφάλαιο 2ο: Μεθοδολογία της Έρευνας.....	8
2.1. Σκοπός και Σχεδιασμός της Έρευνας	8
2.2. Μέθοδοι Συλλογής Δεδομένων	8
2.3. Ανάλυση και Ερμηνεία Δεδομένων	9
Κεφάλαιο 3ο: Παρουσίαση αποτελεσμάτων Έρευνας.....	9
3.1. Αποτελέσματα του υπευθύνου του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων	10
3.1.1. Στελέχωση και λειτουργία της δομής.....	10
3.1.2. Επάρκεια Στελέχωσης ως προς τον αριθμό του προσωπικού	10
3.1.3. Επάρκεια Στελέχωσης ως προς τις ειδικότητες του προσωπικού.....	10
3.1.4. Στοιχεία παρακολούθησης ωφελούμενων.....	10
3.1.5. Επάρκεια τηρούμενων στοιχείων.....	10
3.1.6. Προβλήματα και λύσεις.....	10
3.1.7. Μέγιστη δυναμικότητα.....	11

3.1.8.	Συνολικός αριθμός εγγεγραμμένων ωφελούμενων (Τριετία)	11
3.1.9.	Κατηγορίες αυτοεξυπηρέτησης.....	11
3.1.10.	Ασφαλιστική κατάσταση.....	11
3.1.11.	Απόκλιση από τη δυναμικότητα χρηματοδότησης	11
3.1.12.	Παράγοντες που επηρεάζουν τη δυναμικότητα του αρχικού σχεδιασμού.....	11
3.1.13.	Συχνότητα παροχής υπηρεσιών	12
3.1.14.	Βασικές προκλήσεις στις παρεχόμενες υπηρεσίες	12
3.1.15.	Συνεργασίες με φορείς	12
3.1.16.	Δράσεις συνεργασίας	12
3.1.17.	Δράσεις δημοσιότητας	13
3.1.18.	Προτάσεις βελτίωσης	13
4.1.	Συμπεράσματα Υπευθύνου του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων	13
	Βιβλιογραφία	15
	Επίσημες Πηγές και Θεσμικά Έγγραφα	15
	Βιβλία και Εκδόσεις	16
	Επιστημονικά Άρθρα και Μελέτες.....	16
	Διεθνείς Οργανισμοί και Αναφορές	16
	Ακαδημαϊκές Εργασίες.....	17
	Ηλεκτρονικές Πηγές.....	17
	Πάραρτημα: Ερωτηματολόγιο Έρευνας	18

Συντομογραφίες – Ακρωνύμια	
Συντομογραφία – Ακρωνύμιο	Αναλυτική Επεξήγηση
ΚΗΦΗ	Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων
ΕΣΠΑ	Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
EUROSTAT	Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
ΕΚΑΒ	Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας
ΚΑΠΗ	Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων

Εισαγωγή

Η γήρανση του πληθυσμού αποτελεί μια από τις σημαντικότερες κοινωνικές και δημογραφικές προκλήσεις της εποχής μας, με άμεσες επιπτώσεις στα συστήματα υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και υποστήριξης. Η αύξηση του προσδόκιμου ζωής συνοδεύεται από την ανάγκη παροχής δομημένων και αποτελεσματικών υπηρεσιών φροντίδας προς τους ηλικιωμένους, ιδίως προς εκείνους που παρουσιάζουν περιορισμούς στην αυτοεξυπηρέτησή τους ή αντιμετωπίζουν χρόνιες ασθένειες και γνωστικές δυσκολίες.

Σε αυτό το πλαίσιο, τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) αναδεικνύονται ως κρίσιμες κοινωνικές δομές, καθώς συνδυάζουν την υποστήριξη των ηλικιωμένων με την ανακούφιση των φροντιστών τους, προωθώντας την παραμονή των ωφελούμενων στο οικείο οικογενειακό και κοινωνικό τους περιβάλλον. Με ολιστική προσέγγιση φροντίδας, παρέχουν υπηρεσίες υγειονομικής υποστήριξης, διατροφής, δημιουργικής απασχόλησης και κοινωνικής ενδυνάμωσης, ενισχύοντας την ποιότητα ζωής και την αξιοπρέπεια της τρίτης ηλικίας.

Η παρούσα μελέτη αφορά τη δομή του ΚΗΦΗ στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και στοχεύει στην καταγραφή, αξιολόγηση της λειτουργίας του, καθώς και στην αποτύπωση του κοινωνικού του αντίκτυπου. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, με συστηματική μεθοδολογία, χρησιμοποιώντας δεδομένα από διάφορες πηγές. Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στις ανάγκες των ωφελούμενων και στις συνθήκες παροχής υπηρεσιών.

Μέσα από αυτή την έρευνα, η παρούσα έκθεση επιδιώκει να προσφέρει μια ολοκληρωμένη εικόνα της λειτουργίας του ΚΗΦΗ, να αναδείξει τη σημασία του για την τοπική κοινωνία και να συμβάλει στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, με στόχο την καλύτερη υποστήριξη των ηλικιωμένων και των φροντιστών τους.

Κεφάλαιο 1ο: Θεωρητικό και Θεσμικό Πλαίσιο

1.1. Γήρανση του Πληθυσμού και Κοινωνικές Προκλήσεις

Η γήρανση του πληθυσμού αποτελεί έναν από τους πιο καθοριστικούς δημογραφικούς μετασχηματισμούς των τελευταίων δεκαετιών. Στην Ελλάδα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και της EUROSTAT, το ποσοστό των ατόμων άνω των 65 ετών

αυξάνεται σταθερά, προβλέπεται δε ότι έως το 2050 σχεδόν ένας στους τρεις πολίτες θα ανήκει σε αυτή την ηλικιακή ομάδα.

1.1.1. Κοινωνικές και Υγειονομικές Ανάγκες των Ηλικιωμένων

Οι ηλικιωμένοι αντιμετωπίζουν ένα ευρύ φάσμα αναγκών, οι οποίες δεν περιορίζονται μόνο σε ιατρικά ζητήματα, αλλά επεκτείνονται στην ψυχολογική, κοινωνική και πρακτική υποστήριξη. Η συχνή παρουσία χρόνιων νοσημάτων, όπως καρδιοπάθειες, διαβήτης και νευροεκφυλιστικές παθήσεις (π.χ. άνοια), αυξάνει τις απαιτήσεις για συνεχή παρακολούθηση και φροντίδα.

Παράλληλα, η απώλεια αυτονομίας και η αποδυνάμωση των κοινωνικών δεσμών εντείνουν το αίσθημα μοναξιάς και κοινωνικού αποκλεισμού, επηρεάζοντας αρνητικά την ψυχική υγεία των ηλικιωμένων. Η ανάγκη ύπαρξης πολυεπίπεδων παρεμβάσεων, που θα ενισχύουν τη λειτουργικότητα και την ποιότητα ζωής τους, καθιστά επιτακτική τη δημιουργία και διατήρηση δομών φροντίδας που προσεγγίζουν τον ηλικιωμένο με σεβασμό και ολιστικότητα.

1.1. Ο Ρόλος των Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)

Τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) διαδραματίζουν έναν κρίσιμο ρόλο στο σύστημα κοινωνικής φροντίδας, καθώς αποτελούν μια ενδιάμεση λύση ανάμεσα στην πλήρη ανεξαρτησία των ηλικιωμένων και την ιδρυματική περίθαλψη. Η λειτουργία τους δεν περιορίζεται στην κάλυψη πρακτικών αναγκών της καθημερινότητας, αλλά επεκτείνεται σε ζητήματα που αφορούν την κοινωνική ένταξη, την ψυχολογική ενδυνάμωση και την πρόληψη φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού. Μέσα από την παρουσία τους στις τοπικές κοινωνίες, ενισχύουν τη συνοχή και προσφέρουν στήριξη όχι μόνο στα ηλικιωμένα άτομα αλλά και στο ευρύτερο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον τους. Έτσι, τα ΚΗΦΗ αναδεικνύονται ως δυναμικοί πυλώνες μιας πιο ανθρώπινης και συμμετοχικής κοινωνικής πολιτικής

1.1.1. Ορισμός και Σκοπός Λειτουργίας των ΚΗΦΗ

Ο βασικός σκοπός της λειτουργίας τους είναι η οργανωμένη παροχή υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας, υποστήριξης και φιλοξενίας σε ηλικιωμένα άτομα που χρειάζονται βοήθεια στην καθημερινότητά τους, χωρίς όμως να έχουν ανάγκη από συνεχή ιατρική παρακολούθηση ή νοσηλεία. Μέσα από αυτές τις υπηρεσίες, ενισχύεται η αυτονομία των ωφελούμενων, διευκολύνεται η καθημερινή ζωή των οικογενειών τους και προλαμβάνεται ή καθυστερεί η

ανάγκη για ιδρυματική φροντίδα.

1.1.2. Υπηρεσίες που Παρέχονται από τα ΚΗΦΗ

Τα ΚΗΦΗ παρέχουν υπηρεσίες υγειονομικής υποστήριξης, διατροφής, δημιουργικής απασχόλησης και κοινωνικής ενδυνάμωσης, ενισχύοντας την ποιότητα ζωής και την αξιοπρέπεια της τρίτης ηλικίας. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν την υποστήριξη των ηλικιωμένων με περιορισμούς στην αυτοεξυπηρέτησή τους, καθώς και την ανακούφιση των φροντιστών τους, προωθώντας την παραμονή των ωφελούμενων στο οικείο οικογενειακό και κοινωνικό τους περιβάλλον.

1.2. Νομικό και Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας

Η λειτουργία των δομών αυτών διέπεται από θεσμικές προβλέψεις που διασφαλίζουν την ποιότητα, την αξιοπιστία και την αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η εποπτεία τους ανήκει στις Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών, υπό τον συντονισμό και τον έλεγχο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Βασικός γνώμονας της λειτουργίας τους παραμένει η κοινωνική ένταξη και προστασία των ευάλωτων ηλικιωμένων ομάδων.

1.2.1. Χρηματοδότηση και Προγραμματικά Πλαίσια

Η λειτουργία του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) στη Λαμία εντάχθηκε για πρώτη φορά στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014–2020, με χρηματοδότηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας μέσω του ΕΣΠΑ. Επιπλέον, το 2024 εγκρίθηκε νέα χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα 2021–2027», με στόχο την ενίσχυση της λειτουργίας της Δομής.

Κεφάλαιο 2ο: Μεθοδολογία της Έρευνας

2.1. Σκοπός και Σχεδιασμός της Έρευνας

Ο σκοπός της έρευνας είναι η συλλογή και ανάλυση δεδομένων σχετικά με τη λειτουργία, τη στελέχωση και τις υπηρεσίες του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) Λαμίας, με στόχο την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητάς του, καθώς και την καταγραφή προτάσεων για τη βελτίωσή του. Η έρευνα επικεντρώνεται στην αποτύπωση της τρέχουσας κατάστασης της δομής, την επάρκεια του προσωπικού, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και τη συνεργασία με άλλους φορείς.

Ο σχεδιασμός της έρευνας βασίζεται σε ποσοτική και ποιοτική προσέγγιση, χρησιμοποιώντας ένα δομημένο ερωτηματολόγιο που απευθύνεται στον/στην Υπεύθυνο/η του ΚΗΦΗ. Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει κλειστές ερωτήσεις για τη συλλογή μετρήσιμων δεδομένων (π.χ. αριθμός ωφελούμενων, στελέχωση) και ανοιχτές ερωτήσεις για την καταγραφή ποιοτικών δεδομένων (π.χ. προβλήματα, προτάσεις βελτίωσης). Η έρευνα καλύπτει όλες τις πτυχές της λειτουργίας του ΚΗΦΗ, όπως η στελέχωση, η δυναμικότητα, οι παρεχόμενες υπηρεσίες, η κοινωνική δικτύωση και η δημοσιότητα.

2.2. Μέθοδοι Συλλογής Δεδομένων

Η συλλογή δεδομένων για το ΚΗΦΗ Λαμίας πραγματοποιήθηκε μέσω συνδυασμού τηλεφωνικής επικοινωνίας, ηλεκτρονικής αποστολής του ερωτηματολογίου και δια ζώσης συνάντησης. Συγκεκριμένα, η διαδικασία περιλάμβανε τα εξής βήματα:

- **Τηλεφωνική επικοινωνία:** Επικοινωνήσαμε με τον/την Υπεύθυνο/η του ΚΗΦΗ Λαμίας μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας, κατά την οποία εξηγήθηκε ο σκοπός της έρευνας και συμφωνήθηκε η αποστολή του ερωτηματολογίου.
- **Αποστολή και συμπλήρωση ερωτηματολογίου:** Το ερωτηματολόγιο στάλθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον/στην Υπεύθυνο/η, ο/η οποίος/α το συμπλήρωσε και το επέστρεψε ηλεκτρονικά. Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε πέντε θεματικές ενότητες:
  - (α) Στοιχεία της δομής.
  - (β) Στελέχωση και λειτουργία.
  - (γ) Δραστηριότητες και υπηρεσίες.
  - (δ) Κοινωνική δικτύωση και δημοσιότητα.

(ε) Προτάσεις βελτίωσης.

- **Δια ζώσης συνάντηση:** Μετά την επιστροφή του συμπληρωμένου ερωτηματολογίου, πραγματοποιήθηκε τηλεφωνική επικοινωνία για διευκρινίσεις και προγραμματίστηκε δια ζώσης συνάντηση με τον/την Υπεύθυνο/η. Κατά τη συνάντηση, συζητήθηκαν λεπτομερώς οι απαντήσεις και συλλέχθηκαν συμπληρωματικές πληροφορίες.

2.3. Ανάλυση και Ερμηνεία Δεδομένων

Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με τη χρήση ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων, ώστε να εξαχθούν ολοκληρωμένα συμπεράσματα για τη λειτουργία του ΚΗΦΗ

Συγκεκριμένα:

- ✓ **Ποσοτική ανάλυση:** Τα δεδομένα από τις κλειστές ερωτήσεις (π.χ. αριθμός ωφελούμενων, στελέχωση, συχνότητα υπηρεσιών) κωδικοποιήθηκαν και αναλύθηκαν με τη χρήση στατιστικών εργαλείων. Υπολογίστηκαν περιγραφικά στατιστικά στοιχεία, όπως μέσοι όροι, ποσοστά και κατανομές, για την αποτύπωση της τρέχουσας κατάστασης του ΚΗΦΗ. Για παράδειγμα, αναλύθηκε η κατανομή των ωφελούμενων ανά κατηγορία αυτοεξυπηρέτησης και η επάρκεια της στελέχωσης.
- ✓ **Ποιοτική ανάλυση:** Οι απαντήσεις στις ανοιχτές ερωτήσεις (π.χ. προβλήματα, προτάσεις βελτίωσης) κωδικοποιήθηκαν θεματικά με τη μέθοδο της θεματικής ανάλυσης. Οι απαντήσεις κατηγοριοποιήθηκαν σε βασικούς άξονες, όπως ελλείψεις προσωπικού, προβλήματα υποδομών ή ανάγκες εκπαίδευσης, προκειμένου να εντοπιστούν κοινά μοτίβα και προτεραιότητες.

Κεφάλαιο 3: Παρουσίαση αποτελεσμάτων Έρευνας

Το παρόν κεφάλαιο παρουσιάζει τα ευρήματα από την έρευνα που διεξήχθη στο Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Λαμίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, εστιάζοντας στην αποδοτικότητα των υπηρεσιών και στις λειτουργικές πτυχές της δομής. Η ανάλυση βασίζεται σε λεπτομερές ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε από τον υπεύθυνο της δομής, καλύπτοντας θέματα στελέχωσης, υπηρεσιών, δυναμικότητας, δικτύωσης και προτάσεων βελτίωσης.

3.1. Αποτελέσματα του υπευθύνου του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων

3.1.1. Στελέχωση και λειτουργία της δομής

Η δομή λειτουργεί με προσωπικό τεσσάρων ατόμων, τα οποία καλύπτουν ρόλους νοσηλευτικής, φροντίδας και καθαριότητας. Επί του παρόντος, δεν υπάρχει στη στελέχωση κοινωνικός λειτουργός, οδηγός ή βοηθητικό προσωπικό.

3.1.2. Επάρκεια Στελέχωσης ως προς τον αριθμό του προσωπικού

Η στελέχωση της δομής θεωρείται επαρκής σε σχέση με τον αριθμό του προσωπικού, καθώς καλύπτει τις ανάγκες και διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία της.

3.1.3. Επάρκεια Στελέχωσης ως προς τις ειδικότητες του προσωπικού

Η στελέχωση της δομής ως προς τις ειδικότητες του προσωπικού θεωρείται ικανοποιητική, αφού οι ειδικότητες που υπάρχουν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της λειτουργίας.

3.1.4. Στοιχεία παρακολούθησης ωφελούμενων

Η δομή τηρεί αρχείο με τα δημογραφικά στοιχεία των αιτούντων και των ωφελούμενων, όπως φύλο, ηλικία και οικογενειακή κατάσταση, καθώς και τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των ωφελούμενων, συμπεριλαμβανομένης της ένταξής τους σε ευάλωτες ομάδες.

3.1.5. Επάρκεια τηρούμενων στοιχείων

Τα τηρούμενα στοιχεία θεωρούνται επαρκή για τις ανάγκες των Μηνιαίων Εκθέσεων και την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ).

3.1.6. Προβλήματα και λύσεις

Κατά την αποτύπωση της λειτουργίας του ΚΗΦΗ δεν καταγράφηκαν σοβαρά προβλήματα, καθώς η δομή φαίνεται να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις ανάγκες των ωφελούμενων. Το προσωπικό είναι επαρκώς καταρτισμένο και το κλίμα εντός της δομής χαρακτηρίζεται από φροντίδα και συνεργασία.

3.1.7. Μέγιστη δυναμικότητα

Η μέγιστη δυναμικότητα της δομής είναι 25 ωφελούμενοι, αριθμός που επιτρέπει την παροχή φροντίδας με ποιότητα και προσωπική προσέγγιση.

3.1.8. Συνολικός αριθμός εγγεγραμμένων ωφελούμενων (Τριετία)

Ο συνολικός αριθμός εγγεγραμμένων ωφελούμενων κατά την τριετία ανέρχεται σε 18 για το έτος 2022, 23 για το έτος 2023 και 21 για το έτος 2024.

3.1.9. Κατηγορίες αυτοεξυπηρέτησης

Σύμφωνα με τις κατηγορίες αυτοεξυπηρέτησης, οι ωφελούμενοι κατανέμονται ως εξής: 10 είναι πλήρως αυτοεξυπηρετούμενοι, 6 είναι μερικώς αυτοεξυπηρετούμενοι και 5 είναι μη αυτοεξυπηρετούμενοι.

3.1.10. Ασφαλιστική κατάσταση

Όλοι οι ωφελούμενοι είναι ασφαλισμένοι.

3.1.11. Απόκλιση από τη δυναμικότητα χρηματοδότησης

Ο αριθμός των ωφελούμενων που εξυπηρετούνται βρίσκεται εντός των ορίων της διαθέσιμης χρηματοδότησης, εξασφαλίζοντας την εύρυθμη λειτουργία της δομής.

3.1.12. Παράγοντες που επηρεάζουν τη δυναμικότητα του αρχικού σχεδιασμού

Ένας από τους βασικούς λόγους που επηρεάζει τη δυναμικότητα της δομής είναι η δυσκολία πρόσβασης στο σημείο όπου βρίσκεται το ΚΗΦΗ. Η τοποθεσία δεν είναι εύκολα προσβάσιμη για όλους, κάτι που δυσκολεύει τους ενδιαφερόμενους να φτάσουν εκεί. Επιπλέον, η έλλειψη κατάλληλου μεταφορικού μέσου από και προς τη δομή αποτελεί σημαντικό εμπόδιο, ειδικά για όσους δεν έχουν τη δυνατότητα να μετακινηθούν ανεξάρτητα. Αυτές οι συνθήκες επηρεάζουν τον αριθμό των ατόμων που μπορούν να εξυπηρετηθούν, παρόλο που η δομή είναι έτοιμη να προσφέρει φροντίδα σε περισσότερους.

3.1.13. Συχνότητα παροχής υπηρεσιών

Οι υπηρεσίες που προσφέρει η δομή του ΚΗΦΗ κατανέμονται ως εξής:

- **Καθημερινά:** Παρέχονται δημιουργική απασχόληση, όπως χειροτεχνίες και παιχνίδια μνήμης, καθώς και πρωινό γεύμα, προσφέροντας στους ηλικιωμένους ευχάριστες και θρεπτικές στιγμές κάθε μέρα.
- **Μηνιαία:** Πραγματοποιείται ιατρική παρακολούθηση, συμπεριλαμβανομένων εξετάσεων και συνταγογράφησης, για τη φροντίδα της υγείας των ωφελούμενων.
- **Κατά περίπτωση:** Διοργανώνονται ψυχαγωγικές δραστηριότητες, όπως εκδρομές και περίπατοι, παρέχεται εκπαίδευση σε λειτουργικές δεξιότητες, όπως αυτοεξυπηρέτηση, καθώς και εκπαίδευση συγγενών για τη φροντίδα των ηλικιωμένων. Επιπλέον, υποστηρίζονται εξωτερικές υποχρεώσεις, όπως πληρωμές λογαριασμών, ανάλογα με τις ανάγκες των ωφελούμενων.
- **Δεν παρέχονται:** Υπηρεσίες όπως παροχή κύριου γεύματος, εργοθεραπεία, φυσικοθεραπεία, ψυχοκοινωνική υποστήριξη από ψυχολόγο και μεταφορά από και προς το σπίτι δεν προσφέρονται από τη δομή.

3.1.14. Βασικές προκλήσεις στις παρεχόμενες υπηρεσίες

Οι βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η δομή αφορούν κυρίως την ανάγκη για πιο άνετη μετακίνηση των ωφελούμενων, καθώς θα βοηθούσε η ύπαρξη μεταφορικού μέσου. Επίσης, υπάρχει περιθώριο για ενίσχυση της ψυχολογικής υποστήριξης και την προσθήκη υπηρεσιών φυσικοθεραπείας. Παρόλα αυτά, η δομή συνεχίζει να προσφέρει σημαντική φροντίδα και βλέπουμε αυτά τα σημεία ως ευκαιρίες για βελτίωση στο μέλλον.

3.1.15. Συνεργασίες με φορείς

Η δομή έχει προβλέψει συνεργασίες με διάφορους φορείς, οι οποίες έχουν όλες υλοποιηθεί. Συγκεκριμένα, συνεργάζεται με τις Κοινωνικές Υπηρεσίες Δήμου/Περιφέρειας, το Κέντρο Κοινότητας, τα ΚΑΠΗ, τα ΚΗΦΗ άλλων περιοχών, το ΕΚΑΒ και Πολιτιστικούς Συλλόγους.

3.1.16. Δράσεις συνεργασίας

Η έρευνα ανέδειξε ότι η δομή αναπτύσσει ενεργές συνεργασίες με την τοπική κοινότητα, μέσα

από δράσεις όπως η μέτρηση ζωτικών σημείων στους συμμετέχοντες και η παρουσίαση του προγράμματος σε διάφορες κοινότητες του Δήμου. Αυτές οι πρωτοβουλίες βοηθούν στην καλύτερη επικοινωνία και ενημέρωση του κοινού για τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

3.1.17. Δράσεις δημοσιότητας

Η δομή έχει υλοποιήσει με επιτυχία διάφορες δράσεις δημοσιότητας, οι οποίες έχουν ενισχύσει σημαντικά την προβολή και την ενημέρωση του κοινού. Μέσα από αυτές τις ενέργειες, η δομή κατάφερε να προσεγγίσει περισσότερους ανθρώπους και να προωθήσει αποτελεσματικά τους στόχους της.

3.1.18. Προτάσεις βελτίωσης

Για την ενίσχυση της λειτουργικότητας και την καλύτερη εξυπηρέτηση των ωφελούμενων, η δομή προτείνει τις εξής στοχευμένες βελτιώσεις:

1. Παροχή μεταφορικού μέσου, ως βασική προϋπόθεση για την προσβασιμότητα περισσότερων ηλικιωμένων.
2. Περιοδική ιατρική παρακολούθηση από ιατρό για τη διασφάλιση της υγείας τους.
3. Παροχή φυσικοθεραπείας για την προώθηση της κινητικότητας και της ευεξίας τους.

Οι προτάσεις αυτές αποσκοπούν στην αναβάθμιση των υπηρεσιών και την αύξηση της ικανοποίησης των ωφελούμενων.

Κεφάλαιο 4: Συμπεράσματα Έρευνας

4.1. Συμπεράσματα Υπευθύνου του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων

Η δομή λειτουργεί με προσωπικό που καλύπτει με επάρκεια τις βασικές ανάγκες φροντίδας και υποστήριξης των ωφελούμενων. Παρά την απουσία κάποιων ειδικοτήτων, όπως κοινωνικού λειτουργού ή οδηγού, η ομαλή λειτουργία διασφαλίζεται, ενώ τα στοιχεία που τηρούνται ανταποκρίνονται επαρκώς στις απαιτήσεις της παρακολούθησης και αξιολόγησης. Η μέγιστη δυναμικότητα και ο αριθμός των εξυπηρετούμενων είναι σε ισορροπία με τους διαθέσιμους πόρους, διασφαλίζοντας ποιότητα στην παρεχόμενη φροντίδα.

Οι ωφελούμενοι καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα αναγκών και αυτοεξυπηρέτησης, γεγονός που ενισχύει την ασφάλεια και τη σταθερότητα της φροντίδας. Παρόλο που η δομή

ανταποκρίνεται αποτελεσματικά, αναγνωρίζονται κάποιες προκλήσεις, όπως η πρόσβαση στον χώρο και η έλλειψη μεταφορικού μέσου, που περιορίζουν την ευκολία μετακίνησης των ηλικιωμένων. Επιπλέον, υπάρχει περιθώριο για ενίσχυση της ψυχολογικής υποστήριξης και την προσθήκη υπηρεσιών φυσικοθεραπείας, ώστε να καλύπτονται πιο ολοκληρωμένα οι ανάγκες των ωφελούμενων.

Η συνεργασία με τοπικούς φορείς και η ενεργή παρουσία στην κοινότητα αποτελούν σημαντικά πλεονεκτήματα, καθώς συμβάλλουν στην καλύτερη ενημέρωση και προσέγγιση των ηλικιωμένων και των οικογενειών τους. Οι δράσεις δημοσιότητας έχουν ενισχύσει την προβολή της δομής και έχουν συμβάλει στη διεύρυνση του κύκλου εξυπηρέτησης.

Τέλος, οι προτάσεις για βελτίωση εστιάζουν στην παροχή μεταφορικού μέσου, στη συστηματική ιατρική παρακολούθηση και στην ένταξη φυσικοθεραπείας, στοιχεία που αναμένεται να αναβαθμίσουν περαιτέρω την ποιότητα των υπηρεσιών και την ικανοποίηση των ωφελούμενων, διατηρώντας πάντα το φιλικό και υποστηρικτικό περιβάλλον που χαρακτηρίζει τη δομή.

Βιβλιογραφία

Επίσημες Πηγές και Θεσμικά Έγγραφα

- **Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ). (2023).** Δημογραφικά Χαρακτηριστικά του Πληθυσμού της Ελλάδας. Αθήνα: ΕΛΣΤΑΤ. Πηγή για στατιστικά δεδομένα σχετικά με τη γήρανση του πληθυσμού στην Ελλάδα.
- **EUROSTAT. (2024).** Population Ageing in Europe: Facts and Figures. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Διεθνή δεδομένα για τη γήρανση του πληθυσμού και τις δημογραφικές τάσεις.
- **Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. (2022).** Κανονιστικό Πλαίσιο Λειτουργίας Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ). Αθήνα: Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας Επίσημο θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία των ΚΗΦΗ στην Ελλάδα.
- **Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. (2023).** Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεά Ελλάδα 2021-2027. Λαμία: Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Πληροφορίες για τη χρηματοδότηση των ΚΗΦΗ μέσω ΕΣΠΑ.
- **Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ). (2021).** Κοινωνική Πολιτική και Υποστήριξη Ευάλωτων Ομάδων στην Ελλάδα. Αθήνα: ΕΚΚΕ. Έρευνα για την κοινωνική πολιτική και τις δομές υποστήριξης ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ηλικιωμένων.
- **Κέντρο Κοινότητας Δήμου Λαμιέων. (2024).** Ετήσια Έκθεση Δραστηριοτήτων 2023. Λαμία: Δήμος Λαμιέων. Πηγή για τις συνεργασίες του ΚΗΦΗ Λαμίας με τοπικούς φορείς.

Βιβλία και Εκδόσεις

- **Μανωλοπούλου, Σ., & Τσιάντης, Ι. (2019).** Ψυχοκοινωνικές Ανάγκες Ηλικιωμένων και ο Ρόλος των Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση. Βιβλίο που εστιάζει στις ψυχοκοινωνικές ανάγκες των ηλικιωμένων και τις υπηρεσίες των ΚΗΦΗ.
- **Λιαργκόβας, Π., & Παπαγεωργίου, Α. (2023).** Η Γήρανση του Πληθυσμού και οι Οικονομικές Επιπτώσεις στην Ελλάδα. Αθήνα: IOBE. Μελέτη για τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της γήρανσης του πληθυσμού.

Επιστημονικά Άρθρα και Μελέτες

- **Καραγιάννη, Ε., & Παπαδημητρίου, Δ. (2020).** Κοινωνική Φροντίδα και Υποστήριξη Ηλικιωμένων στην Ελλάδα: Προκλήσεις και Προοπτικές. Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, 152, 45-67. Επιστημονικό άρθρο που αναλύει τις κοινωνικές δομές φροντίδας ηλικιωμένων στην Ελλάδα.
- **Papanastasiou, S., & Papanastasiou, M. (2022).** The Role of Day Care Centers for the Elderly in Promoting Social Inclusion. Journal of Social Policy Studies, 20(3), 123-140. Διεθνής μελέτη για τον ρόλο των ΚΗΦΗ στην κοινωνική ένταξη.

Διεθνείς Οργανισμοί και Αναφορές

- **World Health Organization (WHO). (2021).** Global Report on Ageism. Geneva: WHO. Διεθνής αναφορά για την κοινωνική και ψυχολογική υποστήριξη των ηλικιωμένων και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.
- **Alzheimer Europe. (2022).** Dementia in Europe Yearbook 2022: Care and Support Systems for People with Dementia. Luxembourg: Alzheimer Europe. Αναφορά για τη φροντίδα ατόμων με άνοια, με έμφαση σε δομές όπως τα ΚΗΦΗ.

Ακαδημαϊκές Εργασίες

- **Κωστοπούλου, Μ. (2021).** Η Συμβολή των ΚΗΦΗ στη Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής των Ηλικιωμένων. Διπλωματική εργασία, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.
Ακαδημαϊκή εργασία που εξετάζει την ποιότητα ζωής των ηλικιωμένων μέσω των υπηρεσιών των ΚΗΦΗ.

Ηλεκτρονικές Πηγές

- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας - Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) - Νέες Δράσεις
- URL: www.stereaellada.gr
- ΕΣΠΑ - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2014-2020 & 2021-2027
- URL: www.espa.gr
- Περιφέρεια Αττικής - Δομές Κοινωνικής Ένταξης
- www.socialattica.gr
- Εθνικό Κέντρο Αποκατάστασης - Κοινωνική Υπηρεσία
- www.eka-hosp.gr
- Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Αττικής - ΚΗΦΗ
- www.pepa.attica.gov.gr
- Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας - Ψηφιακή Εκπαίδευση Ηλικιωμένων
- www.greece20.gov.gr

Πάραρτημα: Ερωτηματολόγιο Έρευνας

Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας

**Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Στερεάς
Ελλάδας – Δομή «ΓΕΦΥΡΑ»**

Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας

**«Ερωτηματολόγιο Υπευθύνου Έργου Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας
Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ), στο πλαίσιο διεξαγωγής Έρευνας Πεδίου»**

Λαμία, Ιούνιος 2025

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ερωτηματολόγιο για τον/την Υπεύθυνο/η Έργου του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)

A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΟΜΗΣ

1. Όνομα Δομής: .....
2. Δικαιούχος: .....
3. Ονοματεπώνυμο Υπευθύνου: .....
4. Ειδικότητα Υπευθύνου: .....
5. Τηλέφωνο Επικοινωνίας: .....
6. E-mail: .....
7. Διεύθυνση / Δήμος Δομής: .....

B. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΟΜΗΣ

B1. Καταγράψτε το προσωπικό της Δομής, τις ειδικότητές του και τη μορφή απασχόλησης (π.χ. πλήρης, μερική, σύμβαση έργου).

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν).

Ειδικότητα	Αριθμός Στελεχών	Μορφή Απασχόλησης
Νοσηλεύτης/τρια		
Κοινωνικός Φροντιστής/Επιμελητής Πρόνοιας		
Κοινωνικός Λειτουργός		
Βοηθητικό Προσωπικό		
Οδηγός		
Άλλη Ειδικότητα (αναφέρετε): ...		

B2. Πόσο επαρκής θεωρείτε τη στελέχωση της Δομής ως προς τον αριθμό του προσωπικού;
(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν).

- Καθόλου
- Ελάχιστα
- Ικανοποιητικά
- Πολύ

B3. Πόσο επαρκής θεωρείτε τη στελέχωση ως προς τις ειδικότητες του προσωπικού;
(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν).

- Καθόλου
- Ελάχιστα
- Ικανοποιητικά
- Πολύ

B4. Εάν απαντήσατε «Καθόλου» ή «Ελάχιστα» στα B2 ή/και B3, καταγράψτε τις ελλείψεις σε προσωπικό (αριθμός και ειδικότητες) και περιγράψτε τις ανάγκες που δεν καλύπτονται.

.....
.....

B5. Ποια στοιχεία τηρούνται από τη Δομή για την παρακολούθηση των ωφελούμενων;
(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν).

- Δημογραφικά στοιχεία αιτούντων (π.χ. φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση)
- Δημογραφικά στοιχεία ωφελούμενων (π.χ. φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση)
- Κοινωνικά χαρακτηριστικά ωφελούμενων (π.χ. ένταξη σε ευάλωτες ομάδες)

Άλλο (αναφέρετε):

B6. Είναι τα τηρούμενα στοιχεία επαρκή για τις ανάγκες των Μηνιαίων Εκθέσεων και την ενημέρωση του Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ);

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν).

Ναι

Όχι

B7. Εάν απαντήσατε «Όχι» στο B6, περιγράψτε συνοπτικά τα προβλήματα και προτείνετε λύσεις.

.....
.....

Γ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΟΜΗΣ

G1. Ποια είναι η μέγιστη δυναμικότητα της Δομής;

Αριθμός ωφελούμενων: .....

G2. Καταγράψτε τον συνολικό αριθμό εγγεγραμμένων ωφελούμενων την τελευταία τριετία.

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

Έτος	Αριθμός Ωφελούμενων
2022	
2023	
2024	

Γ3. Σύμφωνα με τις ιατρικές γνωματεύσεις των ωφελούμενων, αναφέρατε τον συνολικό αριθμό τους ανά κατηγορία αυτοεξυπηρέτησης.

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

Κατηγορία Αυτοεξυπηρέτησης	Αριθμός Ωφελούμενων
Πλήρως αυτοεξυπηρετούμενοι	
Μερικώς αυτοεξυπηρετούμενοι	
Μη αυτοεξυπηρετούμενοι	

Γ4. Πόσοι ωφελούμενοι είναι ασφαλισμένοι και πόσοι ανασφάλιστοι;

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

Κατηγορία	Αριθμός
Ασφαλισμένοι	
Ανασφάλιστοι	

Γ5. Σε σχέση με τη δυναμικότητα του αρχικού σχεδιασμού χρηματοδότησης, ο αριθμός των ωφελούμενων είναι:

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

- Μεγαλύτερος
- Μικρότερος
- Ίδιος

Γ6. Εάν υπάρχει απόκλιση από τη δυναμικότητα του αρχικού σχεδιασμού, αναφέρετε τους λόγους.

.....

Γ7. Πόσο συχνά παρέχονται οι παρακάτω υπηρεσίες στους ωφελούμενους;

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

A/A	Υπηρεσία	Καθημερινά	Εβδομαδιαία	Μηνιαία	Όποτε απαιτείται	Δεν παρέχεται
1	Δημιουργική απασχόληση (π.χ. χειροτεχνίες, παιχνίδια μνήμης)					
2	Ψυχαγωγικές δραστηριότητες (π.χ. εκδρομές, περίπατοι)					
3	Εκπαίδευση σε λειτουργικές δεξιότητες (π.χ. αυτοεξυπηρέτηση)					
4	Παροχή πρωινού γεύματος					
5	Παροχή κυρίως γεύματος					
6	Εργοθεραπεία / Φυσικοθεραπεία					
7	Ιατρική παρακολούθηση (εξέταση, συνταγογράφηση)					

A/A	Υπηρεσία	Καθημερινά	Εβδομαδιαία	Μηνιαία	Όποτε απαιτείται	Δεν παρέχεται
8	Υποστήριξη εξωτερικών υποχρεώσεων (π.χ. πληρωμές λογαριασμών)					
9	Ψυχοκοινωνική υποστήριξη (π.χ. ψυχολόγος)					
10	Μεταφορά από/προς το σπίτι					
11	Εκπαίδευση συγγενών για φροντίδα ωφελούμενων					
12	Άλλο (αναφέρετε):					

Γ8. Καταγράψτε τρία κύρια προβλήματα που επηρεάζουν την ποιότητα ή την ποσότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

.....
.....

Δ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Δ1. Για ποιους από τους παρακάτω φορείς: α) υπήρχε πρόβλεψη συνεργασίας στο σχέδιο δικτύωσης, β) υλοποιήθηκε συνεργασία;

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

Φορέας	Πρόβλεψη Συνεργασίας	Υλοποιήθηκε Συνεργασία
Κοινωνικές Υπηρεσίες Δήμου/Περιφέρειας		
Κέντρο Κοινότητας		
ΚΑΠΗ		
ΚΗΦΗ άλλων περιοχών		
Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης		
Μονάδες Πρωτοβάθμιας Υγείας		
ΕΚΑΒ		
Πολιτιστικοί Σύλλογοι		
Εκκλησιαστικά Ιδρύματα		
Άλλες Δομές Κοινωνικής Πρόνοιας		
Νοσοκομεία		
Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί/ΚοιΣΠΕ		
Άλλο (αναφέρετε):		

Δ2. Ποιες δράσεις έχετε πραγματοποιήσει ή πραγματοποιείτε σε συνεργασία με άλλους φορείς;

.....

.....

Δ3. Έχουν διοργανωθεί δράσεις δημοσιότητας από τη Δομή (π.χ. ημερίδες, εκδηλώσεις);

(Παρακαλούμε σημειώστε με ένα ✓ όλες τις κατηγορίες που ισχύουν.)

- Ναι
- Όχι

Δ4. Εάν απαντήσατε «Ναι» στο Δ3, αναφέρετε τις τρεις κυριότερες δράσεις.

.....
.....

Ε. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ

Ε1. Παρακαλούμε καταγράψτε ελεύθερα προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας και των υπηρεσιών της Δομής.

.....
.....

